

## **ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ПРОВІДНИЙ НАПРЯМ ТРАНСГУМАНІЗМУ**

Створення першої універсальної електронно-обчислювальної машини у 1946 р. стало поштовхом для відродження ідей трансгуманізму. Одним з провідних напрямів досліджень цієї філософської концепції є штучний інтелект. «Чи може машина робити те, що робимо ми як мислячі істоти?» - це питання поставив перед собою і світовою спільнотою британський вчений-математик Алан Т'юнінг у своїй роботі «Обчислювальні машини і інтелект» 1950 р. [1, 433].

Як такий, штучний інтелект, котрий нічим не поступається природньому, наразі знаходиться у стадії розробки. Це може призвести до перетину межі контролю розвитку цього симбіозу науки з технікою. Ми переходимо до технологічної сингулярності. Варто поставити собі декілька запитань для усвідомлення і формування напрямку діяльності за умови реалізації штучного інтелекту. Якщо машина зможе мислити і відчувати, що тоді робить людину людиною? Як можна буде далі співіснувати людині з машиною й експлуатувати її, якщо машина усвідомлюватиме себе? Як складатимуться взаємовідносини людини з машиною?

Сингулярність вимушує відкидати старі моделі існування, адже вона породжує нову реальність. Коли напрям прогресу буде заданий інтелектом, що переважає людський, він зростатиме експоненціально. Людина здатна усвідомлювати навколишній світ і вибудовувати у своїй голові причинно-наслідкові зв'язки. Коли ж з'явиться можливість вираховувати ці моделі на більш високих швидкостях, ми увійдемо у новий режим. Важко уявити наскільки жорстокою може стати постлюдський етап розвитку людства. На думку британського математика і програміста Вернора Вінджа, одним із можливих наслідків може стати фізичне вимирання людської раси [2]. Існує незбагненна різниця між цілеспрямованістю машини й осмисленням людських вчинків. Якщо не запрограмувати машину до дружелюбного сприйняття людини, перед нами постає величезний ризик винищення

нашого ж роду. Адже людина стане перешкодою для необмеженого саморозвитку свідомості і прикладної діяльності створених нами машин із штучним інтелектом.

З іншого боку, на думку професора інформатики і спеціаліста в області вивчення і розробки штучного інтелекту Девіда Вернона, реальну загрозу він міг би представляти тільки тоді, коли ці машини стануть настільки «розумними», що зможуть самостійно перепрограмувати себе. На сьогоднішній день штучний інтелект такого розвитку і таких можливостей не набув [3].

Технічна і методологічна складність у реалізації штучного інтелекту вже вичерпує себе, і за прогнозами сучасних дослідників Рея Курцвейла, Ларрі Пейджа, її буде подолано до середини 21 століття [4, 206]. Штучне моделювання, так би мовити, відтворення людського мислення надає нового змісту основному питанню філософії, що в широкому сенсі розуміється як відношення матерії і свідомості. Трансгуманізм ставить за мету використання досягнень науки і техніки у розвитку фізичної і розумової діяльності людини, намагаючись врахувати етичні і гуманістичні аспекти.

Тим не менш, створення штучного мозку, здатного самостійно мислити, - неминучий етап прогресу людства. Розумні машини необхідні у будь-яких областях науки, де є кінцева мета, а набір даних не до кінця сформований, або перманентно змінюється. У той же час можливим є ризик, який і є підґрунтям численних суперечок філософів й актуальною проблемою сучасності.

#### **Список використаних джерел:**

1. Turing A. M. Computing machinery and intelligence /A.M. Turing. – Mind, 1950. – 433-460 с.
2. Vinge V. The coming technological singularity // V. Vinge – Best Classic Books, 1993.
3. П. Радзиховский. Дэвид Вернон: «То, что мы называем искусственным интеллектом, им не является» // [ <http://postnauka.ru/talks/44431>] – 2015.
4. Kurzweil R. The singularity is near: When humans transcend biology / R. Kurzweil – Penguin, 2005. – 652 с.